

Cu privire la edicula de pretinsă origine necunoscută (actualmente la MNA), editată de Nubar Hamparțumian sub nr. 29, e de făcut în primul rând observația că monumentul vine din Peletlia (cătun al comunei Vadu, jud. Constanța), în al doilea rând, precizarea

că înainte de a fi reluată de Gabriella Bor-denache în culegerea ei *Sculture*, nr. 236, piesa fusese publicată de Pârvan în AA, 1915, col. 247.

D. M. Pippidi

WILHELM TOMASCHEK, *Die alten Thraker. Eine ethnologische Untersuchung. Unveränderter Nachdruck*, Viena, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1980, 130 + 70 + 103 p. 8°.

Cu prilejul ultimului Congres internațional de tracologie, ținut la Viena în 1980, Institutul de tracologie al Academiei bulgare de științe a luat inițiativa fericită de a reedita fără schimbări memorabila lucrare a lui Wilhelm Tomaschek, *Die alten Thraker. Eine ethnologische Studie*, publicată cu un veac în urmă în cunoscutele *Sitzungsberichte* ale Academiei austriece, Secția de filozofie și istorie, și anume în volumele 128—130—131.

Devenite curind clasice prin informația vastă și metoda ireproșabilă, cele trei memorii din care e alcătuită lucrarea tratează succesiv despre seminițele trace și răspîndirea lor în spațiu, despre vestigiile limbii tracilor (glose, nume de plante, nume de zei), în sfârșit despre antroponime și toponimie, hidronimie: orașe

și sate, munți, înălțimi și pasuri, râuri, izvoare și mări. Tot acest material lingvistic (și „etnologic”, cum preferă să se exprime autorul) era prezentat specialiștilor și cititorului profan în așa fel sistematizat și interpretat, încît pînă astăzi valoarea lucrării rămîne, în ciuda masei de informații — cele mai multe oferite de descoperiri epigrafice — venite să se adauge știrilor spicuite mai ales din autori.

În aceste condiții, reeditarea pe care o semnalează e merită să aducă în continuare cercetătorilor de toate vîrstele și limbile servicii neprețuite, într-o vreme cînd pretutîndeni în lume studiile tracologice se bucură de o faoare niciodată cunoscută înainte.

D. M. Pippidi

EVA GARAM, *Das awarenzeiliche Gräberfeld von Kisköre*, Akadémiai Kiado, Budapesta, 1979, 106 p. 25 fig., 42 pl. + un plan general al cimitirului, detașabil.

Lucrarea cu caracter monografic a Evei Garam, apărută relativ recent în seria *Fontes archaeologici Hungariae*, (sub titlul, *Cimitirul de epocă avară de la Kisköre*), după un scurt istoric al așezării de la Kisköre (comitatul Hőveves) și precizarea faptului că din cimitir s-au cercetat aproximativ 75 pînă la 80% din totalul mormintelor — începe prin a prezenta un „catalog” al mormintelor (cu 65 de planuri de situație), urmat de un capitol dedicat ritualurilor de înmormîntare, capitol în care observațiile expuse apar ca rezultatul unei munci arheologice dincolo de laborioasă, în mod deosebit asigurată din punct de vedere științific. Din acest capitol reținem următoarele: existența unor morminte „goale” (simbolice), descrierea poziției scheletelor, modul (și unele detalii de ritual) în care au fost unii indivizi înhumați, ofrandele depuse în morminte, precum și faptul că majoritatea mormintelor în care s-au găsit ofrande, vase sau găleți de lemn, aparțin fazei inițiale a cimitirului. În ultima parte a capitolului, în legătură cu orientarea mormintelor, se precizează

— drept dominantă — orientarea pe un ax nord-vest — sud-est și, totodată, că seria mormintelor aflate la est de un ax median nord-vest — nord-est, formează un grup ce aparține perioadei avar mijlocii (în linia mari anii 670—730), iar celelalte, formînd un grup situat la vest de axul amintit, perioadei avară tîrzie (a. 730—805). Primul grup aparținea — după autoare — unei comunități de războinici, în timp ce următorul pare să nu fi avut un asemenea caracter.

Următorul capitol, dedicat comentariilor („valorificării” — „Bewertung”) asupra inventarelor descoperite în morminte, prezintă o importanță aparte. El începe prin numărarea mormintelor (211) și a indivizilor înhumați (204, din care 132 aparțin perioadei inițiale și 72 ultimei faze a cimitirului) și continuă — în două mari subcapitole — prin prezentarea inventarelor celor două grupe, descoperite, respectiv, în mormintele de bărbați, femei și copii. În acest capitol, între altele, vor fi de remarcat analogiile, uneori directe, pe care autoarea le invocă în sprijinul